

ממדריך טיולים לחקר המוח

בוגר חדש הלומד במסלול
ישיר לדוקטורט בחקר המוח
באוניברסיטת תל-אביב
פורש את הסיפור המרגש על
דרכו המפותלת להגשמת חלום.

יובל הרפז לומד במסלול הישיר לדוקטורט
בתכנית יוקרתית לחקר המוח באוניברסיטת
תל-אביב. על דרכו הקשה להגשמת
חלומו הוא סיפר בטקס הענקת תארים של
האוניברסיטה הפתוחה בסיום לימודי התואר
הראשון כנציג הבוגרים.

צילום: דורון גלעד

חברי הנשיאות, בוגרים יקרים ומכובדים.

הפתוחה. מכיוון שראייתה הלכה והידרדרה, עזרתי לה לקרוא ולכתוב בעבודתה על ממ"ניה ונהניתי מכך מאוד. החלטתי ללמוד וחשבתי לפנות ללימודי פסיכולוגיה, אך אוניברסיטת תל-אביב ואוניברסיטת בר-אילן דחו אותי. בצר לי פניתי לבית ברל, ושם התקבלתי ללימודי הוראה וידיעת הארץ במסלול למצטיינים, ללא תשלום שכר לימוד. לא סיימתי אפילו סמסטר. הרגשתי שעושים לי שם בית ספר. חובת הנוכחות הייתה לי קשה כאדם עובד שנוסע ללימודים כשעה ביום הלך ושוב, והנהלים הקשו בעניינים חסרי תוחלת, כמעין הכנה של המורה הצעיר למערכת חינוך מקובעת.

אשתי הציעה לי ללמוד איתה באו"פ, אם ממילא אני מגיש איתה ממ"נים ונהנה כל כך, והודות לה נרשמתי. מהר מאוד גיליתי שקל להצטיין. צריך לקרוא את החומר הכתוב, להגיש ממ"נים ולהיבחן. הציונים הגבוהים חיזקו אותי כסם. לא פסחתי על אף ממ"ן, ובימים

הרגשתי שהתואר של האו"פ נותן לי יתרון על פני תלמידים שלמדו במקומות אחרים. זו הייתה, ועדיין, תחושה של כוח, הנותנת לי אמונה שאוכל להגיע לכל מקום שארצה

כפי שאמרה סגן הנשיא, אני לומד כעת לדוקטורט באוניברסיטת תל-אביב במגמה המחקרית במחלקה לפסיכולוגיה. המוטיבציה שלי ללמוד מתגברת עם הגיל. בתיכון השקעתי מעט מאוד מאמץ. אהבתי לשבת בשיעורים, אבל המטלות והבחינות היו בעיניי עבודה בכפיה. סיימתי בגרות ב־5 יחידות במתמטיקה, באנגלית ובכימיה בציונים סבירים. חקר המוח נראה אז חלום רחוק – 9 שנות לימוד, תנאי קבלה קשים, והחשוב מכל הוא, שהלימודים נדמו כעונש בעיניי.

בחרתי לעסוק בהדרכת טיולים, בחו"ל ובארץ, מקצוע רווחי ומהנה הדורש שנה וחצי לימודים בלבד, שרובם – ימי טיול. עם פרוץ האינתיפאדה האחרונה מצאתי את עצמי מובטל. נהגתי ללכת לספריות אקדמיות ולקרוא להנאתי על חלומות במזרח הקדום ועל פיצולי מוח (split brain). אשתי רונית למדה אז (וגם היום) פסיכולוגיה וסוציולוגיה באוניברסיטה

מסוימים בחודש היה אפשר לראות אותי בודק שוב ושוב אם יש מעטפה בתיבת הדואר – 90, 100, או חס וחלילה 80? בתוך פחות משלוש שנים סיימתי את התואר בקצב של 4-5 קורסים לסמסטר, מבלי להגיע לשיעורים, שמהם לא נהניתי במיוחד.

הצלחתי להתפרנס כמרצה לנהגי מוניות בדיעת הארץ ובאנגלית, והעסק התקדם במהירות. בתקופת המבחנים של סמסטר אביב 2004 נולדו לנו התאומות, אלה ומעיין, ולפניי עוד היו 8 קורסים. מצבנו דרש התגייסות מלאה לטיפול בתאומות, מצינו ומצד משפחתנו. היה בזה מן הסוריאליזם אך זה התרחש במציאות. למדתי למבחן בחדר היולדות ובפגייה. למדתי עם תינוקת מנמנמת על כתפי ובכל מצב שאפשר לדמיין. חמותי שרה נרתמה ועזרה לי לפנות כשעתיים ביום ללימודים, עם שעות נוספות בתקופת המבחנים. בסופו של דבר המטרה הושגה – סיימתי את התואר מבלי לפגוע בממוצע – 93.

הגשמת החלום להיות חוקר מוח הלכה והתקרבה. התקבלתי למגמות המחקריות בפסיכולוגיה בכל מקום שרק ניסיתי. באוניברסיטת תל-אביב הציעו לי הצעה מפתה – ללמוד לדוקטורט במסלול ישיר, מסלול חדש של חקר המוח המשלב רפואה, ביולוגיה, ביו-פסיכולוגיה ופסיכולוגיה

קוגניטיבית. הייתי בעננים. נוסף על כך, הציעו לי חצי מלגה החל מהשנה הראשונה (מתברר שרק לתלמידה אחת נוספת הציעו כסף בשלב זה). הרגשתי שהתואר של האו"פ נותן לי יתרון על פני תלמידים שלמדו במקומות אחרים. זו הייתה, ועדיין, תחושה של כוח, הנותנת לי אמונה שאוכל להגיע לכל מקום שארצה. במדעי המוח של אוניברסיטת בר-אילן, למשל, נאמר לי ש-93 באו"פ שקול ל-95 ממקום אחר. באוניברסיטת תל-אביב לא נדרשתי להשלים אף מקצוע (וקיבלתי פטור מסטטיסטיקה), ויותר מזה, גיליתי שחלק ניכר מהלימודים לתואר שני למדתי באו"פ במהלך התואר הראשון.

עם המעבר לאוניברסיטת תל-אביב חששתי שאהפוך מראש לשועלים לזנב לאריות. ובכן, לא הפכתי לזנב. תלמיד שהצטיין באו"פ, יצטיין באותה מידה בכל מקום אחר. למעשה עם המעבר לאוניברסיטת תל-אביב הציונים שלי השתפרו.

כאן המקום להודות לפרופסור רות בייט-מרום על האיכות הגבוהה של לימודי הפסיכולוגיה באו"פ. החומר מוגש לתלמיד בכפית, ואם משהו אינו ברור, תמיד יש אפשרות לפנות למנחים או לתלמידים אחרים באמצעות האינטרנט (אך אפשר בלי?). לא צריך לנחש מה יהיה במבחן, ולמה המורה התכוון, כפי שקורה בתל-אביב למשל. מה שכתוב זה מה שיהיה, ואם הבנתי או שיננתי את החומר, ההצלחה מובטחת. בהמשך לימודי הדוקטורט במסלול זה מוצעת מלגת קיום של כ-3,000 ש"ח לחודש, וצפוי שאהיה עוזר מחקר ושאשתלב בניהול מחקרים. ומה אחרי הדוקטורט? תחושתי כבוגר האו"פ היא שכל האפשרויות פתוחות.

ברצוני לומר דבר נוסף. נהניתי מאוד מהלימודים באו"פ, ובכנות, לא נראה לי שהייתי נהנה באותה המידה במסגרת אחרת. נראה

בשם הבוגרים ברצוני להביע את תודתנו לאוניברסיטה הפתוחה, לסגל האקדמי והמנהלי, על שהעניקו לנו נכס ומורשת שישרתו אותנו כל החיים: נחישות, מוטיבציה, ניהול זמן, יכולת לימוד עצמי, מיומנות בטכנולוגיות והכישורים להתמודד עם כל אתגר. אני מאחל לכולנו שנשכיל לתרגם את הכישורים האלה להגשמה עצמית ולעשייה בונה וחיובית.

שבמסגרת אחרת לא הייתי ממצה את יכולת הלימוד העצמי שלי, ונראה שהאו"פ אף פיתחה בי את יכולות ניהול הזמן ואת הרגלי הלמידה. מה שיש לי לומר הוא מעבר לכך – במסגרת אחרת לא הייתי מסוגל להמשיך וללמוד. קשה לי להאמין שאפשר לגדל ילדים, לעבוד וללמוד במסגרת אחרת. לגדל תאומים זו חוויה מומלצת, אך דורשת משאבים רבים, קל וחומר כשהאם עיוורת. בכל

מסגרת אחרת הייתי נאלץ להפסיק את הלימודים. מה עוד, שבמהלך לימודי באו"פ, מסיבות כאלו ואחרות, עברנו דירה לשלוש ערים שונות. רק באו"פ יכולתי להמשיך בלימודים ברצף ולהתקדם בחיים. לסיכום: האו"פ נותנת לכל דורש פתח לקידום, תוך מתן שירות ברמה הגבוהה ביותר, ומבלי לפגוע בשאר אפיקי החיים של הסטודנט.

בשם הבוגרים ברצוני להביע את תודתנו לאוניברסיטה הפתוחה, לסגל האקדמי והמנהלי, על שהעניקו לנו נכס ומורשת שישרתו אותנו כל החיים: נחישות, מוטיבציה, ניהול זמן, יכולת לימוד עצמי, מיומנות בטכנולוגיות והכישורים להתמודד עם כל אתגר. אני מאחל לכולנו שנשכיל לתרגם את הכישורים האלה להגשמה עצמית ולעשייה בונה וחיובית.

לאוניברסיטה הפתוחה – תודה ויישר כוח מכולנו.

מזל טוב

לבוגרי האוניברסיטה הפתוחה החדשים שקיבלו את התארים בסתיו 2006